

КАФЕДРА ОПЕРНО-СИМФОНІЧНОГО ДИРИГУВАННЯ

Методика викладання фахових дисциплін

Освітній ступінь	магістр	Курс	1
Спеціальність	025 Музичне мистецтво	Семестр	2
Освітньо-професійна програма	Оперно-симфонічне диригування		
Статус	<u>обов'язкова</u>	ECTS	3
		Годин	90
		Індивідуальні години	40
		Самостійна робота	50
Семестровий контроль	<u>залік</u>		

Інформація про викладача

ПІБ	Шейко Володимир Олександрович, викладач кафедри оперно-симфонічного диригування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського. Жадько Вікторія Анатоліївна, доцент кафедри оперно-симфонічного диригування Національної музичної академії України імені П. І. Чайковсько.
Профіль викладача	
e-mail	

Анотація навчальної дисципліни

Мета курсу: формування системи знань про закономірності та дидактичні основи вищої мистецької освіти, організації навчання оперно-симфонічних диригентів.

Завдання курсу:

- усвідомлення специфіки вищої мистецької освіти України в контексті європейської інтеграції, її функцій, мети і завдань;
- розуміння особливостей підготовки оперно-симфонічних диригентів в контексті Закону України «Про вищу освіту», згідно з вимогами Галузевого стандарту України;
- опанування інноваційними технологіями мистецької освіти, їхньою відповідністю фаховій підготовці;
- застосування принципів, форм, методів навчання і контролю відповідно до специфіки оперно-симфонічного диригування;
- набуття навичок у плануванні та організації навчального процесу;

- вдосконалення власної педагогічної майстерності у викладанні оперно-симфонічного диригування.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- специфіку вищої мистецької освіти України у контексті європейської інтеграції, її функції, мету і завдання;
- специфіку підготовки оперно-симфонічного диригента згідно з вимогами Галузевого стандарту;
- особливості застосування інноваційних технологій мистецької освіти відповідно до фахової підготовки студента;
- принципи, форми, методи навчання і контролю відповідно до специфіки оперно-симфонічного диригування;
- особливості планування та організації навчального процесу за фахом;
- засоби і прийоми підвищення власної педагогічної майстерності у викладанні фахових дисциплін

вміти:

- визначати особливості підготовки оперно-симфонічного диригента в контексті європейської інтеграції мистецької освіти України з врахуванням вимог Галузевого стандарту;
- застосовувати інноваційні технології мистецької освіти відповідно до специфіки фаху;
- визначати принципи, форми, методи навчання і контролю відповідно до змісту певного модуля програми;
- готувати документацію з планування й організації навчального процесу, дотримуватися методології викладання дисципліни;
- підбирати індивідуальні засоби і прийоми для підвищення власної педагогічної майстерності.

На основі засвоєних знань та вмінь студент повинен **володіти професійними**

компетенціями:

- здатністю організації навчального процесу з підготовки оперно-симфонічного диригента, його змістовного наповнення відповідно до потреб мистецької галузі, сучасних вимог до фахівців даного профілю;
- здатністю вибору та застосуванням відповідно до фахової підготовки традиційних та інноваційних методів навчання та виховання;
- здатністю органічного поєднання процесу навчання з мистецькою практикою в учбових театрах, пошуково-дослідницької роботи з творчою діяльністю вихованців;
- здатністю застосування новітніх технологій в навчальному процесі та мистецькій практиці, вдосконаленням власної педагогічної майстерності.

Перелік тем

Тема 1. Функції, мета і завдання мистецької освіти.

Тема 2. Система підготовки мистецьких кадрів у контексті Закону України «Про вищу освіту».

Тема 3. Вимоги Галузевого стандарту України до підготовки оперно-симфонічного диригента.

Тема 4. Інноваційні технології мистецької освіти.

Тема 5. Принципи, форми, методи навчання і контролю.

Тема 6. Планування і організація навчального процесу.

Форми та технології навчання

Педагогічні:

- *вербальний* – лекція, пояснення, поточний коментар, обговорення, навчальна дискусія;
- *наочний* – художнє ілюстрування словесних пояснень, візуальні матеріали до теми занять;
- *аналітичний* – робота з документацією, аналіз джерельної бази;
- *інтерактивний* – проблемний, мозкова атака, рольові, ділові ігри.

Методичні рекомендації

Модульна контрольна робота (МКР) є обов'язковою складовою підсумкового контролю навчальних досягнень студентів з дисципліни «Методика викладання фахових дисциплін». Виконання МКР спрямовано на всебічну і комплексну перевірку обсягу, рівня та якості засвоєння студентами навчального матеріалу.

У змісті мають бути розкриті історичні, теоретичні, практичні аспекти оперно-симфонічного диригування як професії та мистецтва, головні напрями її розвитку, диригентські системи та видатні постаті, чия творчість й педагогічна майстерність вплинули на становлення оперно-симфонічної школи.

Навчальні ресурси

Музикознавча та методична література за фахом представлені у вільному доступі в бібліотеці та читальній залі Академії. Інструментарій у репетиційних приміщеннях, навчальних аудиторіях, концертних залах Академії надається для проведення занять, репетицій та концертних виступів відповідно до розкладу. За умови дистанційного навчання через протиепідеміологічні заходи, всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали завантажуються на [GOOGL DISK ifm1.2nmau@gmail.com](mailto:ifm1.2nmau@gmail.com).

Методи контролю

Поточний (міжсесійний) контроль:

- *вербальний* – співбесіда, експрес-опитування;
- *аналітичний* – доповідь на семінарі, захист модульної контрольної роботи;
- *практичний* – побудова структури заняття.

Підсумковий контроль:

- *вербальний* – колоквіум
- *аналітичний* – задача тестів
- *практичний* – складання плану заняття

Система оцінювання

Наприкінці другого семестру студенти проходять підсумкову атестацію у вигляді заліку, сутність якого полягає у перевірці набутих теоретичних та практичних знань оперно-симфонічного диригента.

Семестри 4

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	Всього %
1.	Модульна робота (академічний концерт)	40
2.	Відвідування занять	5
3.	Індивідуально-дослідне завдання	5
4.	Залік	50
	Всього	100

Критерії оцінювання знань студентів

90–100–А– відмінно	вичерпна і розгорнута відповідь на питання з аналізом сучасних літературних джерел, з посиланням на інноваційні технології, досвід провідних вітчизняних і зарубіжних педагогів-митців. Демонстрація високого рівня знань, оригінальний підхід до синтезу теорії і практики.
82–89–В– добре	грунтовна відповідь на питання з аналізом літературних джерел, творчого доробку провідних педагогів-митців. Демонстрація якісного рівня знань, традиційний підхід до синтезу теорії і практики.
74–81–С– добре	повна відповідь на питання з посиланням на літературні джерела, творчий доробок провідних педагогів-митців. Демонстрація достатнього рівня знань, самостійний синтез аспектів теорії і практики.
64–73–D– задовільно	відповідь на питання в необхідному обсязі без посилань на літературні джерела, творчий доробок педагогів-митців, окремі неточності, їхнє виправлення за допомогою викладача. Демонстрація посереднього рівня знань, синтез аспектів теорії і практики за допомогою викладача.
60–63–Е– задовільно	відповідь на питання в мінімально допустимому обсязі, значні неточності, їхнє виправлення за допомогою викладача. Демонстрація граничного рівня знань, неспроможність самостійного синтезу аспектів теорії і практики.
35–59–FХ– незадовільно (з можливістю повторного складання)	відповідь на питання в недостатньому обсязі, грубі помилки, неспроможність їхнього виправлення за допомогою викладача. Демонстрація низького рівня знань, неспроможність екстраполяції теоретичних аспектів на художню практику.
0–34–F– незадовільно (з обов'язковим повторним вивченням дисципліни)	відповідь на питання на рівні елементарного розпізнання, неможливість відтворення навчального матеріалу на репродуктивному рівні. Неспроможність виконання аналітичних завдань, відсутність навичок синтезу теорії і практики.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна може викладатися для більшості студентів з особливими освітніми потребами.

Неформальна освіта

Передбачається у межах вивчення навчальної дисципліни участь студентів у міжнародних та вітчизняних конференціях, конкурсах творчих робіт, круглих столах, відвідування культурно-мистецьких заходів, театрів, мистецьких експозицій та виставок, музичних фестивалів, конкурсів, концертів тощо.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи України. Історія. Теорія/ А.М.Алексюк. – К.: Либідь,1998. – 560 с.
2. Алексюк А.М. Педагогіка вищої школи. Курс лекцій: Модульне навчання: Навч.посібник/ А.М.Алексюк. – К.: ІСДО,1993. – 220 с.
3. Вітвицька С.С. Основи педагогіки вищої школи: Метод.посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 316 с.
4. Вітвицька С.С. Практикум з педагогіки вищої школи: Навч.посібник за модульно-рейтинговою системою навчання для студентів магістратури. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
5. Галузинський В.М., Євтух М.Б. Основи педагогіки та психології вищої школи в Україні/ В.М.Галузинський, М.Б.Євтух. – К.: ІНТЕЛ, 1995. – 166 с.
6. Кузмінський А.І. Педагогіка вищої школи: Навч.посібник. – К.: Знання, 2005. – 486 с.
7. Падалка Г.М. Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін)/ Г.М.Падалка. – К.: Освіта України, 2008. – 274 с.
8. Педагогіка вищої школи: Навч.посібник/ З.Н.Курлянд, Р.І.Хмелюк, А.В.Семенова та ін.; за ред. З.Н. Курлянд. – 2-е вид., перероб і доп. – К.: Знання, 2005. – 399 с.
9. Покровский Б.А. Введение в оперную режиссуру: Учеб.пособие/ Б.А. Покровский. – М.: ГИТИС, 2009. – 88 с.
10. Сахновский В.Г. Режиссура и методика ее преподавания: Учеб.пособие/ В.Г.Сахновский. – М.: РАТИ-ГИТИС, 2013. – 296 с.
11. Фібула М.М. Педагогіка вищої школи: Навч.посібник. – К.: Академвидав, 2006. – 352 с.
12. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання/ І.Д. Бех. – К., 1998. – 204 с.
13. Богданова І.М. Модульний підхід до професійно-педагогічної підготовки вчителя: Моногр./ І.М.Богданова. – Одеса: Маяк, 1998.
14. Бондар В.І. Модульно-рейтингова технологія навчальної дисципліни (на матеріалі дидактики): Навч.посібник/ В.І. Бондар. – К.: НПУ ім. М.Драгоманова,1999. – 49 с.
15. Вища освіта в Україні: Нормативно-правове регулювання/ За заг.ред. А.П. Зайця, В.С.Журавського. – К.: ФОРУМ, 2003. – 950 с.
16. Вища освіта України і Болонський процес: Навч.посібник/ За ред. В.Г.Кременя. Авт.кол.: М.Ф.Степко, Я.Я.Болюбаш, В.Д.Шинкарук, В.В.Грубінко, І.І.Бабин. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан,2004. – 384 с.
17. Дичківська І.М. Інноваційні педагогічні технології: Навч.посібник/ І.М.Дичківська. – К.: Академвидав,2004. – 352 с.
18. Зязюн І.А. Неперервна професійна освіта: проблеми, пошуки, перспективи: Моногр./ І.А.Зязюн. – К.:Віпол, 2000. – 636 с.
19. Кремень В. Освіта і наука в Україні – інноваційні аспекти. Стратегія. Реалізація. Результати/ В. Кремень. – К.: Грамота, 2005. – 448 с.
20. Методика викладання у вищій школі: Опорний конспект лекцій: Навч.-метод.видання. – К.: КНТЕУ, 2002.
21. Методика навчання студентів спілкуванню в управлінській діяльності/ Н.М.Костриця, В.І.Свистун, В.В. Ягупов. – К.: ЦУЛ,2006. – 272 с.
22. Моделювання виховної діяльності в системі професійної підготовки студентів: Теорія, практика, програми/ За заг.ред. А.Й.Капської. – К.: ІЗМН, 2001. – 192 с.
23. Освітні технології: Навч.-метод.посібник/ О.М.Пехота, А.З.Кіктенко, О.М.Любарська та ін., за заг.ред. О.М.Пехоти. – К.: АСК,2001. – 256 с.
24. Основи педагогіки вищої школи: Навч.-метод. комплекс для аспірантів і магістрів/ Украсади: Л.Вовк, О.Падалка, Р.Семерникова. – К.,2005. – 59 с.

25. Підготовка майбутнього вчителя до спровадження педагогічних технологій: Навч.посібник/ О.М. Пехота, В.Д.Будак, А.М. Старева та ін.; за ред. І.А.Зязюна, О.М.Пехоти. – К.: АСК, 2003. – 240 с.
26. Подоляк Л.Г., Юрченко В.І. Психологія вищої школи: Практикум/ Л.Г. Подоляк, В.І. Юрченко. – К.: Каравела, 2008. – 336 с.
27. Про вищу освіту: Закон України від 01.07.2014 р. за № 1556–VII. – К.,2014.
28. Режисура музичного театру: Галузевий стандарт України з підготовки бакалавра за напрямом 0202 «Мистецтво», спеціальністю 6.020201 «Театральне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура». – К.: НМАУ, 2011.
29. Режисура музичного театру: Галузевий стандарт України з підготовки магістра за напрямом 0202 «Мистецтво», спеціальністю 6.020201 «Театральне мистецтво», спеціалізацією «Музична режисура». – К.: НМАУ, 2011.
30. Сучасні педагогічні технології: Навч.посібник/ А.С.Нісімчук, О.С.Падалка, О.Т. Шпак–К.: Книга пам'яті України, 2000. – 368 с.
31. Тарасевич Н.М.Стратегія поведінки вчителя у складних педагогічних ситуаціях: Спецкурс: Тексти лекцій/ Н.М.Тарасевич. – Полтава: ЮЦ ПДПУ, 2005.
32. Шапран О.І. Система інноваційної підготовки майбутнього вчителя в умовах навчально-науково-педагогічних комплексів/ О.І.Шапран. – Пр.-Хм.: С.В.Карпук,2007. – 370 с.
33. Щербань П.М. Навчально-педагогічні ігри у вищих навчальних закладах: Навч.посібник/ П.М.Щербань. – К.: Вища школа,2004. – 207 с.

Інформаційні ресурси

Журнали:

Гуманітарні науки

Вища освіта України

Вища школа

Педагогіка і психологія: Вісник Академії педагогічних наук України

Проблеми освіти

Філософська думка.